

Sprawozdanie z Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów Studentów

Łukasz Jan Korporowicz

W dniach 23 – 25 lutego 2009 roku na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego odbył się I Ogólnopolski Zjazd Cywilistów Studentów. Okazją do spotkania studentów z całej Polski była obchodzona w roku 2009 czterdziesta piąta rocznica uchwalenia kodeksów: cywilnego⁹⁴, postępowania cywilnego⁹⁵ oraz rodzinnego i opiekuńczego⁹⁶. Każdego dnia Zjazdu przedmiotem analizy stały się kolejne kodeksy w przedstawionej powyżej kolejności.

Pierwszego dnia obrady rozpoczęły się od wygłoszenia słowa powitalnego i krótkiego przedstawienia planu Zjazdu przez Prodziekana WPPKiA dr hab. Dariusza Dudka, prof. KUL, dr Andrzeja Herbata z Katedry Prawa Handlowego, który pełni funkcję Kuratora Koła Naukowego Studentów Prawa KUL oraz prezesa tego Koła Miłosza Rzepkowskiego. Następnie referat otwierający wygłosił moderator pierwszego dnia obrad

dr Michał Chajda z I Katedry Prawa Cywilnego KUL na temat oczekiwanych zmian polskiego prawa cywilnego. Pierwsze referaty wygłosili reprezentanci Uniwersytetu Warszawskiego oraz Jagiellońskiego. Mariusz Sudoł zaprezentował referat na temat aksjologii konstytucyjnej w świetle wykładni prawa cywilnego. Referat ten wywołał wiele kontrowersji w czasie prowadzonej na zakończenie dnia dyskusji. Uczestnicy debaty starli się w sporze, który doprowadził do wygłoszenia przez jednego z nich (jak się zdaje pod wpływem emocji) przekonania, jakoby dobra osobiste nie związane były z prawami podmiotowymi. Wypowiedź ta doprowadziła jedynie do eskalacji polemiki. Bohdan Widła zaś z Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawił referat zatytułowany: *Wpływ regulacji wspólnotowych na prawo zobowiązań. Polskie perspektywy na tle doświadczeń innych państw*. Przed przerwą obiadową swoje referaty przedstawili również dwaj przedstawiciele goszczącego uczestników Zjazdu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Grzegorz Olszewski omówił problematykę skargi

⁹⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93)

⁹⁵ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296)

⁹⁶ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59)

pauliańskiej w prawie polskim, zaś Michał Skwarzyński poruszył ciekawy temat odpowiedzialności cywilnoprawnej dziennikarza. Referat okazał się szczególnie ciekawy ze względu na szerokie przytoczenie orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Sesję popołudniową pierwszego dnia Zjazdu rozpoczął Szymon Kukułka z Uniwersytetu Białostockiego, który omówił problematykę użytkowania wieczystego. Następnie instytucje hipoteki i długu gruntowego szczegółowo przedstawił reprezentant Uniwersytetu Gdańskiego, Wojciech Zasadowski. Ponadto w tej części spotkania poruszone zostały zagadnienia: kar umownych (Marcin Więclaw z Uniwersytetu Jagiellońskiego), odpowiedzialności za produkt niebezpieczny (Aneta Podsiadła z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) oraz problematyka płci w części ogólnej kodeksu cywilnego.

Drugi dzień spotkania cywilistów studentów poświęcony został problematyce kodeksu postępowania cywilnego. Otworzyła obrady swoim referatem na temat analizy nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego po 1990 roku dr Joanna Nowińska z Katedry Postępowania Cywilnego KUL. Pierwszy referat studencki wygłoszony został przez Ięgę Bałos z KSW im. Frycza Modrzewskiego. Bardzo rzeczowy referat dotyczył umów jurysdykcyjnych zawartych na podstawie Konwencji lugańskiej. Prelegentka

przedstawiła omawiany problem w kontekście orzecznictwa sądów polskich i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Następny referat wygłosił Krzysztof Wawrzyniak z Uniwersytetu Warszawskiego na temat rozwoju mediacji w prawie polskim w kontekście dyrektywy 2008/52/WE. Po przerwie kawowej tematyka postępowania cywilnego wykroczyła poza ramy prawa cywilnego *sensu stricte*. Paweł Siwerski z Uniwersytetu Jagiellońskiego omówił problem terminów zawitych w postępowaniu gospodarczym, zaś Konrad Kobyłko z KSW im. Frycza Modrzewskiego wyjaśnił problematykę klauzul obejścia prawa podatkowego w Ordynacji podatkowej oraz Kodeksie postępowania cywilnego. Powrót do tematyki ścisłego prawa cywilnego nastąpił wraz z wygłoszeniem referatu przez przedstawiciela Uniwersytetu Warszawskiego – Rafała Dybkę, na temat wstecznej mocy orzeczeń sądów wieczysto-księgowych.

Po przerwie obiadowej nową sesję rozpoczął referat gospodarza Zjazdu i głównego organizatora Dariusza Kały z KUL na temat zapisów na sąd polubowny. Dalsze referaty wygłosili Jan Podkowiak, również z KUL, na temat problematyki legitymacji czynnej byłego akcjonariusza w związku z możliwością zaskarżenia uchwał walnego zgromadzenia akcjonariuszy oraz Ewelina Streit z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej o zbiegu egzekucji w procedurze

cywilnej i administracyjnej. Po przerwie na kawę, drugi dzień Zjazdu zakończyli swymi wystąpieniami Krystian Browarny z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, mówiący o dowodzie z taśm dźwiękowych w postępowaniu cywilnym, oraz Ewelina Bartold (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), podsumowująca niejako drugi dzień Zjazdu wygłaszając referat o formalizmie czynności procesowych.

Ostatni dzień trzydniowego spotkania młodych cywilistów otworzył dr Piotr Telusiewicz z Katedry Kościelnego Prawa Procesowego KUL. Przedstawił on problem uczestnictwa dziecka poczętego w procedurze wyrównania dorobków. Następnie Katarzyna Klibisz z Uniwersytetu Białostockiego omówiła problematykę badań DNA w związku z procedurą zaprzeczenia macierzyństwa. Referat, choć merytorycznie ciekawy, zawierał znaczną część rozważań z zakresu genetyki, a nie prawa. Następnie Mateusz Dończyk oraz Michał Plocke z Gdańska omówili istotne zagadnienia uznania dziecka w prawie rodzinnym, zarówno polskim, jaki i w kontekście uregulowań międzynarodowych. Przed przerwą obiadową swoje referaty wygłosili również Mateusz Michalski, także z Uniwersytetu Gdańskiego, na temat problematyki macierzyństwa zastępczego, oraz Wojciech Białogłowski z Uniwersytetu Warszawskiego na temat ochrony dobra dziecka w świetle orzecznictwa Trybunału

Konstytucyjnego.

Po obiedzie swój referat przedstawił ostatni reprezentant Uniwersytetu Gdańskiego – Łukasz Walter, który zanalizował ustrój rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków. Następnie Marcin Pluta z KSW im. Frycza Modrzewskiego przedstawił od lat już omawianą w doktrynie i judykaturze winę w rozwodzie.

Ostatnia część Zjazdu zawierała kilka ciekawych referatów. W pierwszej kolejności Grzegorz Szudy z Uniwersytetu Jagiellońskiego omówił zagadnienia wspólności łącznej w małżeńskich ustrojach majątkowych, w kontekście problematyki zarządu. Przedstawicielka KUL, Kamila Nowosad, poddała analizie instytucje chroniące małżeństwo w trakcie postępowania rozwodowego, zaś ostatni referat wygłosił absolwent Uniwersytetu Szczecińskiego Rafał Ziejewski. Przedmiotem jego wystąpienia była odpowiedzialność wynikająca z przepisu art. 41 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Referaty wygłoszone w czasie trzech dni obrad prezentowały zróżnicowany poziom merytoryczny, jak i zostały wygłoszone w różny, czasami diametralnie odmienny, sposób. Taki stan rzeczy nie może być niestety tłumaczony niedoświadczeniem prelegentów i studenckim charakterem Zjazdu, lecz wyłącznie niestarannością przygotowania wystąpień. Część referatów stanowiła jednak przykład doskonale wygłoszonych analiz,

które zawierały własne przemyślenia autorów i nie ograniczyły się tylko do recytowania regulacji kodeksowych.

W Ogólnopolskim Zjeździe Cywiliistów Studentów wzięło łącznie udział dwadzieścia organizacji studenckich, w tym dwie organizujące spotkanie, tj. Koło Naukowe Studentów Prawa KUL, oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów z KUL. Większość organizacji studenckich reprezentowała tematykę prawa cywilnego i procedury cywilnej, chociaż zdarzały się także i wyjątki (np. Blok Prawa Komputerowego z Uniwersytetu Wrocławskiego, czy Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego z Uniwersytetu Warszawskiego). W Zjeździe reprezentowana była większość ośrodków akademickich w Polsce. Podczas, gdy brak uczestników z mniejszych, niedawno powstałych ośrodków może być usprawiedliwiony, dziwi wszakże brak przedstawicieli Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uniwersytet Łódzki reprezentowali członkowie Studenckiego Koła Naukowego Prawa Cywilnego i Handlowego.

W maju 2009 nakładem wydawnictwa KUL opublikowane zostało opracowanie pokonferencyjne⁹⁷, w którym oprócz referatów prelegentów Zjazdu zamieszczono jeszcze dwa dodatkowe artykuły, nie wygłoszone w lutym w Lublinie.

⁹⁷ P. red. J. J. Skoczylas, D. P. Kała, P. Potakowski, *Ogólnopolski Zjazd Cywiliistów Studentów. 45 lat kodeksów cywilnych*, Lublin 2009, ss. 382

Ogólnopolski Zjazd Cywiliistów Studentów ma szansę stać się wydarzeniem cyklicznym, które będzie zbliżać studentów z całej Polski w ich zainteresowaniach badawczych. Ostatniego dnia Zjazdu ogłoszono, iż przyszłoroczny, II Ogólnopolski Zjazd Cywiliistów Studentów zorganizowany będzie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.